

POSTANOWIENIE

Dnia 8 lipca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wojciechowski

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej

na posiedzeniu niejawnym w dniu 8 lipca 2025 r.

zażalenia obrońcy sędziego Sądu Apelacyjnego w K. X. Y. – adw. M. T. z 29 czerwca 2023 r. na postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych z 14 czerwca 2023 r. o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego przeciwko X. Y., sędziemu Sądu Apelacyjnego w K. w sprawie o sygn. akt [...]

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 128 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2023, poz. 217; dalej: „u.s.p.”)

postanowił:

- 1. utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie;**
- 2. kosztami postępowania zażaleniowego obciążyć Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 14 czerwca 2023 r. w sprawie o sygn. akt [...] Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych umorzył na podstawie art. 114 § 10 u.s.p., postępowanie dyscyplinarne przeciwko X. Y., sędziemu Sądu Apelacyjnego w K., obwinionej o to, że w dniu 11 grudnia 2019 r. w K. uchybiła godności urzędu w ten sposób, że jako funkcjonariusz publiczny, przewodnicząca składu orzekającego w sprawie Sądu Apelacyjnego w K. o sygnaturze akt [...], przekroczyła swoje uprawnienia w ten sposób, że przyznając sobie kompetencje do

ustalania i oceny sposobu działania konstytucyjnych organów państwa w zakresie sposobu wyboru części członków Krajowej Rady Sądownictwa oraz sposobu powołania sędziego sprawozdawcy w tej sprawie w osobie sędziego Sądu Apelacyjnego w K. X.1 Y.1, przez co podważając przepis art. 55 § 1 u.s.p., wzięła udział w wydaniu postanowienia o przedstawieniu Sądowi Najwyższemu zagadnienia prawnego, którego treść stanowiła bezprawną ingerencję w ustawowy sposób powołania sędziów do składów orzekających, co mogło prowadzić do naruszenia art. 178 ust. 1 Konstytucji RP oraz naruszało przepis art. 82 § 1 u.s.p., określający obowiązek postępowania zgodnie ze ślubowaniem sędziowskim, w tym w szczególności obowiązek stania na straży prawa, a tym samym, wyczerpując znamiona przestępstwa z art. 231 § 1 k.k., stanowiło działanie na szkodę interesu publicznego w postaci prawidłowego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, to jest przewinienia dyscyplinarnego z art. 107 § 1 u.s.p., wobec stwierdzenia, iż prowadzone postępowanie dyscyplinarne w stosunku do X. Y. – sędziego Sądu Apelacyjnego w K. nie dostarczyło podstaw do złożenia wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł obrońca sędziego Sądu Apelacyjnego w K. X. Y. – adw. M. T., która zaskarżyła je w całości. Zaskarżonemu postanowieniu zarzuciła obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 114 § 10 u.s.p. i bezpodstawne przyjęcie jako podstawy umorzenia postępowania dyspozycji ww. normy, w sytuacji gdy wobec nienaruszenia przez obwinioną jakichkolwiek norm deontologicznych postępowanie powinno zostać umorzone na zasadzie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p., nie zaś w oparciu o przesłankę braku podstaw do złożenia wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej. W konsekwencji, obrońca wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia i umorzenie postępowania dyscyplinarnego na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p., a to ze względu na to, że przewinienia dyscyplinarnego - zarzucanego obwinionej - nie popełniono.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności Sąd Najwyższy wskazuje, że skarżąca nie zakwestionowała rozstrzygnięcia w postaci samego umorzenia postępowania dyscyplinarnego wobec sędziego Sądu Apelacyjnego w K. X. Y., które zostało wydane w oparciu o art. 114 § 10 u.s.p., a jedynie podstawę prawną i wskazaną w uzasadnieniu postanowienia przyczynę, dla której postępowanie dyscyplinarne zostało umorzone, wnosząc przy tym o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez przyjęcie za podstawę prawną umorzenia postępowania dyscyplinarnego art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p.

Zdaniem Sądu Najwyższego, poza sporem jest, że postępowanie dyscyplinarne przeciwko X. Y., sędziemu Sądu Apelacyjnego w K. powinno zostać umorzone.

Odnosząc się natomiast do podniesionego w zażaleniu zarzutu obrazy przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 114 § 10 u.s.p., poprzez bezpodstawne przyjęcie jako podstawy umorzenia postępowania dyspozycji ww. normy, w sytuacji gdy wobec nienaruszenia przez obwinioną jakichkolwiek norm deontologicznych postępowanie powinno zostać umorzone na zasadzie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p., nie zaś w oparciu o przesłankę braku podstaw do złożenia wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej, wskazać trzeba, że jest on niezasadny i nie ma wpływu na treść postanowienia.

Sąd Najwyższy podkreśla, że skuteczność zarzutu obrazy przepisów postępowania warunkowana jest jego wpływem na treść zapadłego orzeczenia, a także konieczne jest wykazanie w czym konkretnie przejawia się zarzucone naruszenie. Tymczasem podniesiony w zażaleniu zarzut tych wymogów nie spełnia, ponieważ Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego nie zaniechał podania przyczyny umorzenia i jest nią przepis art. 114 § 10 u.s.p., przewidujący ogólną przesłankę umorzenia postępowania dyscyplinarnego w postaci „braku podstaw do złożenia wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej”. Co znamienne, skarżąca nie zakwestionowała rozstrzygnięcia co do umorzenia postępowania dyscyplinarnego, wskazując na jego prawidłowość i słuszność, a jedynie argumentację podaną w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia.

W uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych trafnie wskazał, że dodany ustawą z 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw, przepis art. 107 § 3 pkt 1 u.s.p., wprowadzający tzw. kontratyp dyscyplinarny, w którym zniesiono zagrożenie sędziów odpowiedzialnością dyscyplinarną za czyny ściśle związane ze sprawowaniem pełnionego urzędu, poprzez wyraźne wskazanie, jakie okoliczności związane z orzekaniem nie stanowią przewinienia dyscyplinarnego. Za wyłączające bezprawność dyscyplinarną ustawodawca przyjął m.in. okoliczność wydania z udziałem danego sędziego orzeczenia sądowego obarczonego błędem w zakresie wykładni i stosowania przepisów prawa krajowego lub prawa Unii Europejskiej lub w zakresie ustalenia stanu faktycznego lub oceny dowodów. Zdaniem Sądu Najwyższego, jak słusznie wskazano w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, powyższa zmiana miała znaczenie dla oceny zawinienia obwinionej, gdyż taka treść uzasadnienia wskazuje na brak podstaw dla przypisania jej, w świetle art. 4 § 1 k.k. w zw. z art. 128 u.s.p., na gruncie obowiązujących przepisów, zachowania określonego w art. 107 § 1 u.s.p.

Mając na uwadze powyższe, Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych słusznie uznał, że będące przedmiotem oceny zachowanie sędziego X. Y. należało zakwalifikować jako wypełniające normę z art. 107 § 3 pkt 3 u.s.p., co spowodowało konieczność umorzenia postępowania dyscyplinarnego w przedmiotowej sprawie na podstawie art. 114 § 10 u.s.p., a to z uwagi na brak podstaw do złożenia do sądu dyscyplinarnego wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej, co Sąd Najwyższy w pełni podziela.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

[M. T.]

[r.g.]

